Üretim, Dağıtım ve Tüketim Döngüsü

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- **Ekonomi:** İnsanların ihtiyaçlarını karşılamak için sınırlı kaynakların üretim, dağıtım ve tüketim süreçlerinde nasıl kullanıldığını inceleyen bilim dalıdır.
- **Üretim:** İnsan ihtiyaçlarını karşılayan mal ve hizmetlerin ortaya konmasıdır. **Dağıtım:** Üretilen ürünlerin taşıma, depolama ve pazarlama yoluyla tüketiciye ulaştırılmasıdır (lojistik). **Tüketim:** Mal ve hizmetlerin ihtiyaçları karşılamak için kullanılmasıdır.
- Bu üç süreç bir **döngü** oluşturur: Tüketimden elde edilen gelir yeniden üretime döner. Döngüdeki bir halkada yaşanan sorun (ör. ulaşımın aksaması) diğer halkaları da etkiler.
- **Tasarruf:** Elde edilen gelirin harcanmayıp biriktirilen kısmıdır. **Yatırım:** Birikimlerin üretimi artırmak için fabrika, makine, bina, eğitim gibi alanlara aktarılmasıdır. Tasarruf arttıkça yatırım için kaynak oluşur, yatırım da üretimi ve istihdamı artırır.
- **Bilinçli tüketici** ihtiyacı kadar alır, israf etmez, bütçesini planlar, fiyat ve kaliteyi karşılaştırır. Enerji ve suyu tutumlu kullanmak, plastik, cam, kâğıt ve pili geri dönüşüme göndermek de tasarruf örneğidir.

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Şemada ekonomik döngü gösterilmiştir. Soru işaretiyle (?) gösterilen aşamayı yazınız.

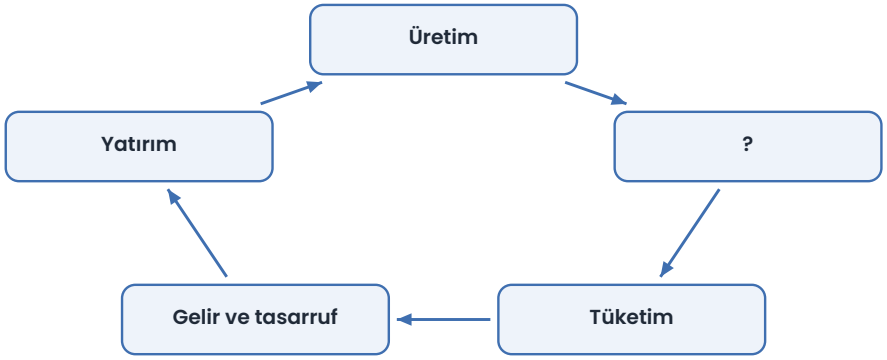

2 Üretilen ürünlerin taşıma, depolama ve pazarlama yoluyla tüketiciye ulaştırılmasına ne ad verilir?

A) Üretim B) Tüketim C) Dağıtım D) Tasarruf

3 Aşağıdaki ifadelerin doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğunu belirtiniz.

(…) Tasarruf, gelirin harcanmayıp biriktirilen kısmıdır.
(…) Tüketim yalnızca yiyecek satın almaktır.
(…) Hizmetler de üretimin bir parçasıdır.
(…) Döngüdeki bir halkada yaşanan sorun diğer halkaları etkilemez.

4 Aşağıdaki durumları üretim (Ü), dağıtım (D) ya da tüketim (T) olarak işaretleyiniz.

(…) Bir terzinin gömlek dikmesi
(…) Tırın meyveleri hâle taşıması
(…) Bir ailenin akşam yemeğinde ekmek yemesi
(…) Bir öğretmenin ders anlatması (hizmet)

5 Akış şemasında soru işaretiyle (?) gösterilen aşamaya uygun bir ifade yazınız.

6 Aşağıdakilerden hangisi **tasarruf** davranışına örnektir?

A) Boş odadaki lambayı kapatmak
B) Musluğu açık bırakmak
C) İhtiyaç olmadığı hâlde yeni ayakkabı almak
D) Yemeği tabakta bırakmak

7 Yatırım nedir? Bir örnek veriniz.

8 Boşlukları uygun kavramlarla doldurunuz.

(tüketim – tasarruf – ekonomi – lojistik)

a) Sınırlı kaynakların nasıl kullanıldığını inceleyen bilim ..... dir.
b) Ürünlerin taşınması ve depolanmasıyla ilgilenen alana ..... denir.
c) Mal ve hizmetlerin ihtiyaç için kullanılması ..... dir.
d) Harçlığın bir kısmını kumbarada biriktirmek ..... örneğidir.

9 Bilinçli bir tüketicinin alışveriş yaparken dikkat etmesi gereken iki davranışı yazınız.

10 Aşağıdakilerden hangisi geri dönüşüme gönderilebilecek atıklardan biri **değildir**?

A) Cam şişe B) Yemek artığı ile karışmış peçete C) Atık pil D) Kâğıt

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Bir öğrenci haftalık **150 TL** harçlığının **%20**'sini biriktirmektedir.
a) Her hafta kaç TL biriktirir?
b) 12 haftada toplam kaç TL biriktirir?

12 11. sorudaki öğrenci **400 TL**'lik bir bisiklet kaskı almak istiyor. Aynı şekilde biriktirmeye devam ederse en az kaç haftada bu parayı biriktirir?

13 Kar yağışı nedeniyle yollar kapanır ve sebze taşıyan tırlar şehre ulaşamazsa ekonomik döngüde neler olur?

A) Tasarruf zorunlu olarak artar.
B) Üretim hemen iki katına çıkar.
C) Tüketim hiç etkilenmez.
D) Dağıtım aksar; markette ürün azalır, fiyatlar artabilir ve üretici ürününü satamaz.

14 Tabloda hayalî bir ailenin aylık bütçesi verilmiştir (temsilî). Aile ay sonunda kaç TL tasarruf edebilir?

Gelir	Mutfak	Kira	Faturalar	Ulaşım	Diğer
60.000 TL	18.000 TL	20.000 TL	6.000 TL	5.000 TL	4.000 TL

15 Tasarruf ile yatırım arasındaki ilişkiyi açıklayınız.

16 Aşağıdaki kartlarda üç öğrencinin görüşleri verilmiştir. Hangi öğrencinin görüşü **yanlıştır**? Doğrusunu yazınız.

Kerem
Kargo şirketleri ve lojistik depolar, ekonomik döngünün dağıtım halkasında yer alır.

Lale
Bir doktorun hasta muayene etmesi üretim sayılmaz çünkü ortada bir eşya yoktur.

Melis
Tasarruf yalnızca para biriktirmek değildir; su ve elektriği tutumlu kullanmak da tasarruftur.

17 İnternetten alışverişin (e-ticaret) yaygınlaşması dağıtım sürecini nasıl etkilemiştir?

A) Dağıtım ihtiyacını tamamen ortadan kaldırmıştır.
B) Kargo ve lojistik hizmetlerinin önemini artırmıştır.
C) Üretimi durdurmuştur.
D) Tüketicilerin ürün almasını imkânsız hâle getirmiştir.

18 Bir fabrikanın ürettiği ayakkabılar satılamazsa üretim, dağıtım ve tüketim döngüsünde neler olabilir? Açıklayınız.

19 Hangisi **israfı önlemeye** yönelik bir davranış **değildir**?

A) Alışveriş listesi hazırlamak
B) Artan yemeği değerlendirmek
C) Kampanya olduğu için ihtiyaç dışı ürün almak
D) Kullanılabilir eşyaları ihtiyacı olanlara vermek

20 Evde yapabileceğiniz üç tasarruf davranışı yazınız ve her birinin hangi kaynağı koruduğunu belirtiniz.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **Metin:** Bir sahil kasabasında balıkçılar sabah tuttukları balıkları soğuk hava araçlarıyla şehirdeki hâle gönderiyor, balıklar oradan marketlere ve lokantalara dağıtılıyor. Bir gün soğuk hava aracı arızalanınca balıklar bozulmuş ve satılamamıştır.

Bu olayda ekonomik döngünün hangi halkasında sorun yaşanmış ve bu sorun hangi halkaları etkilemiştir?

A) Hiçbir halka etkilenmemiştir.
B) Yalnızca tüketim halkasında sorun yaşanmıştır.
C) Üretim halkasında sorun yaşanmış, dağıtım etkilenmemiştir.
D) Dağıtım halkasında sorun yaşanmış; üreticinin geliri ve tüketicinin ürüne ulaşması etkilenmiştir.

22 21. sorudaki balıkçıların benzer bir kayıp yaşamaması için iki öneri yazınız.

23 Aşağıdaki kartlarda iki kardeşin harçlık kullanımı anlatılmıştır.

Ada	Arda
Harçlığının yarısını kumbaraya atıyor, biriktirdiği parayla kendi kitaplarını alıyor.	Harçlığını gün bitmeden atıştırmalıklara harcıyor, ihtiyacı olunca ailesinden ek para istiyor.

Hangi kardeşin davranışı bilinçli tüketim ve tasarruf anlayışına uygundur? Diğer kardeşe iki öneri veriniz.

24 14. sorudaki aile, kira dışındaki giderlerini **%10** azaltırsa aylık tasarrufu kaç TL olur?

25 Bir ülkede insanların tasarruf oranı çok düşükse bu durum ülkenin ekonomik gelişmesini nasıl etkiler? Açıklayınız.

26 Aşağıdakilerden hangisi üretim, dağıtım ve tüketim döngüsünün **düzenli işlediğini** gösterir?

A) Ürünlerin zamanında ve bozulmadan tüketiciye ulaşması, üreticinin gelir elde etmesi
B) Depolarda satılamayan ürünlerin birikmesi
C) Marketlerde temel ürünlerin bulunamaması
D) Ulaşım aksadığı için ürünlerin çürümesi

27 Bir öğrenci "Tasarruf yapmak, hiç harcama yapmamak demektir." diyor. Bu görüşü değerlendiriniz.

28 Tabloda hayalî bir bisiklet fabrikasının üç aylık verileri (temsilî) verilmiştir.

Ay	Üretilen	Satılan	Depoda kalan
Ocak	500	480	
Şubat	500	350	
Mart	500	490	

a) Boş sütunu doldurunuz (Depoda kalan = Üretilen - Satılan).
b) Hangi ayda satışlar üretimin en çok gerisinde kalmıştır? Bunun olası bir nedeni ne olabilir?

29 Bir mahallede açılan yeni bir fırının, mahallenin ekonomik döngüsüne etkilerini üretim, dağıtım ve tüketim yönünden açıklayınız.

30 Aşağıdakilerden hangisi **yatırım** örneğidir?

A) Bir öğrencinin sinema bileti alması
B) Bir ailenin tatil için otel ücreti ödemesi
C) Bir çiftçinin birikimiyle damla sulama sistemi kurması
D) Bir kişinin akşam yemeği için alışveriş yapması

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**